

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 16.11.2023 § 56

§ 56

Lausunnon antaminen vuosien 2025-2028 investointisuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus vs. konsernipalvelujen johtaja Ville Rajahalme

Konsernipalveluiden johtajan ollessa estynyt, asia esitellään vs. konsernipalvelujen johtaja Rajahalmeen toimesta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon aluehallitukselle luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2025-2028.

Käsittely

Kokouksessa pöydälle tuotiin Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto luonnoksesta vuosien 2025 - 2028 investointisuunnitelmaksi -liite, jonka lautakunta oli valmistellut puheenjohtajan johdolla ja toimittanut 15.11.2023 hyvinvointialueelle. Esittelijä esitteli sen kokouksen pohjaesityksenä.

Esittelijä antoi kokouksessa päätösehdotuksensa: Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon aluehallitukselle luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2025-2028.

Puheenjohtaja luki ensin lausuntoluonnoksen lautakunnan kokoukseen osallistuville ja sen jälkeen käytiin muutosehdotukset läpi. Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosehdotukset lautakunnalle jaettuun lausuntoluonnokseen:

Jäsen Kokko ehdotti, että virkkeestä ”Lautakunta toivoo, että kevään palveluverkkoselvitystä tehdessä ja kohteiden sijaintien määrittämisessä huomioidaan yhteistyö kuntien kanssa.” sana toivoo muutetaan sanaksi edellyttää.

Jäsen Paakkunainen ehdotti kappaleen loppuun lisäystä: ”Lautakunta muistuttaa, että ennen tarkennettua investointisuunnitelmaa tulisi olla palveluverkkoselvitys ja suunnitelma, jossa tulee määritellä lähipalvelut.”

Jäsen Hakulinen ehdotti, että virkkeestä ”Palveluverkkoa ei tule supistaa siten, että varautuminen vaikeutuu.” sana vaikeutuu muutetaan sanaksi vaarantuu. Jäsenet Mönttinen, Kokko ja Laakso kannattivat Hakulisen ehdotusta.

Jäsen Mönttinen ehdotti, että kappale ”Vanhoista tiloista luovuttaessa ja uusiin tiloihin siirryttäessä on huomioitava palveluverkon kattavuus ja varmistettava väestöennusteiden realistisuus koko hyvinvointialueella yhteistyössä kuntien ja kolmannen

sektorin kanssa. Hyvinvointialueen on turvattava palveluiden saatavuus ja riittävä kapasiteetti. Erityisesti ikääntyneiden palveluntarve kasvaa tulevaisuudessa ikääntyvän väestön määrän lisääntyessä. Hyvinvointialueen tulee arvioida kiinteistöjen rakentamistarve ja lautakunta toivoo tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa myös kiinteistöjen rakentamistarpeen arvioinnissa.” poistetaan. Jäsen Kokko ehdotti, että kappale pidetään. Mönttisen ehdotusta ei kannatettu, joten asiasta ei äänestetty.

Jäsen Kokko ehdotti, että virkkeestä ”Hyvinvointialueen tulee arvioida kiinteistöjen rakentamistarve ja lautakunta toivoo tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa myös kiinteistöjen rakentamistarpeen arvioinnissa.” sana toivoo muutetaan sanaksi edellyttää.

Jäsen Hakulinen ehdotti, että jollei seuraavaa kappaletta selkeytetä, se poistetaan:

”Lautakunta korostaa, että vaikka tarvittaessa investointeja on priorisoitava, kyvykkyyksien kehittäminen pitää pystyä viemään hyvinvointialueella läpi. Puoliksi tehty investointi yhdistettynä toiminnan muutokseen on pahempi kuin ei investointia lainkaan.”

Mönttinen ja Laakso kannattivat kappaletta poistamista. Lautakunta hyväksyi kappaletta poistamisen.

Jäsen Himmanen ehdotti jäsen Hakulisen kannattamana, että seuraava kappale poistetaan:

”Lautakunta toteaa, että lautakunnan strategisista vastuualueista tutkimus- ja kehittämistoimintaa ei ole huomioitu investointisuunnitelmassa merkittävässä määrin, sillä vaikka toiminta on investointiluonteista, toiminta rahoitetaan käyttötaloudessa. TKI-toimintaa tuetaan vuosina 2024 ja 2025 ulkoisella rahoituksella (esimerkiksi RRP-rahoitus), mikä mahdollistaa minimitason TKI-toiminnan ylläpitämisen.”

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti investointisuunnitelmaluonnokseen tehdyt muutosehdotukset lukuun ottamatta Mönttisen tekemää ehdotusta kappaletta poistamisesta, jota ei kannatettu. Lautakunta hyväksyi lausunnotluonnoksen esitetyillä muutoksilla.

Kokouksessa pidettiin kokoustauko tämän kokousasian käsittelyn aikana klo 18.06 – 18.15.

IT-kehityspäällikkö Huttunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päätti antaa lausunnotluonnoksen kokouksessa tehdyillä muutoksilla lausuntoon aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen vuosien 2025-2028 investointisuunnitelmasta.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain (611/2021) 16 § mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin

investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2025–2028 keväällä 2024. Hyväksytyin investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2025–2027 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2024.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin investointisuunnitelma liitteessä.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyin osasuunnitelman kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2025 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2024. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2024 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2025–2026 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2025–2028 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2024 alussa, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2023 ovat valmistuneet sekä vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on vahvistettu valtuustossa 12.12.2023.

Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat hyvinvointialuestrategia, palvelustrategia sekä pelastustoimen palvelutasopäätös.

Aluehallituksen 12.6.2023 § 89 vahvistaman suunnittelukehyksen perusteella vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma valmistellaan tasoon, jolla saadaan katettua vuonna 2023 syntyneet alijäämät vuoteen 2026

mennessä, ja että hyvinvointialueen investoinnit valmistellaan hyvinvointialueen kokonaistalouden tasapainovaatimukset huomioiden.

Hyvinvointialueen haastava taloudellinen tilanne edellyttää poistojen, rahoituskulujen ja käyttötalousmenojen minimointia tulevina vuosina, jonka perusteella resursseja on tarve fokusoida erityisesti kriittisiin investointihankkeisiin.

Luonnos vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen palvelustrategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on ylätasoinen, jota on määrä täsmentää vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman investointiosassa.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu tulevan palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa kampuskehitykseen, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Kohdetasoinen tilaverkko tulee sisältymään myöhemmässä vaiheessa valmisteltavaan palveluverkkosuunnitelmaan.

ICT-investoinneissa on varauduttu palvelustrategiaan sisältyvän digitiekartan mukaisiin hankkeisiin. Merkittävin yksittäinen hanke on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa. Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2025–2028 on 128 milj. euroa. Taserahoitteisia hankkeita ennakoidaan realisoituvan suhteellisen tasaisesti vuosina 2025–2028.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 118,5 milj. euroa vuosina 2025–2028. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla palveluverkkopäätösten jälkeen. Tästä johtuen sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta vuoteen 2025. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat pääasiassa vuoden 2025 jälkeiseen aikaan.

Investointisuunnitelmat tulevat tarkentumaan merkittävästi vuoden 2024 aikana, kun tilaverkkoratkaisut on tehty, asiakas- ja potilastietojärjestelmän rahoitusmuoto ja kustannusten ajoittuminen on täsmentynyt sekä kalusto- ja laitekannan elinkaarisuunnitelmat ovat täsmentyneet.

Hallintosäännön 59 § mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi.

Liitteet

- 1 Luonnos Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmasta vuosille 2025-2028

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria